

beroepen; 7 ziekte en gezin; 8 de huisarts en de geestelijke verzorging van zijn patiënten; 9 ziekenfondswezen; 10 de arts in verenigingsverband.

Aanmelding kan geschieden door overmaking van het cursusgeld (f 40,— voor N.H.G.-leden, f 75,— voor niet-N.H.G.-leden, broodmaaltijden inbegrepen) op postgiro 394072 ten name van het Nederlands Huisartsen Instituut, onder vermelding van: deelname derde oriëntatiecursus.

Het aantal deelnemers bedraagt maximaal twintig.

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

UIT DE CENTRA

Centrum Tilburg

In een schrijven aan alle leden van het centrum Tilburg en alle overige huisartsen, behorende tot de kring Tilburg en omstreken der Maatschappij, heeft het centrumbestuur zijn plannen voor de komende werkperiode kenbaar gemaakt. De activiteiten zullen zich, evenals in de twee afgelopen jaren, afspelen in groepsverband. Teneinde tot samenstelling van de diverse werkgroepen te kunnen komen, was bij het schrijven een enquête-formulier met toelichting gevoegd, waarop men kon aangeven waaraan men in principe zou willen deelnemen en met name in welke groep(en) bij voorkeur. In het schrijven werd benadrukt, dat ook niet N.H.G.-leden van de huisartsenkring Tilburg aan het groepswerk kunnen deelnemen, zonder enigerlei ballotage en zonder financiële verplichtingen ten opzichte van het centrum. Deze deelnemers, niet N.H.G.-leden, worden gedurende één jaar als belangstellenden aan het centrum toegevoegd en zullen zich als volledig lid van hun werkgroep kunnen beschouwen. Tenslotte werd in dit schrijven aan de huisartsen, die in de afgelopen werkperiode als belangstellenden deelnamen aan het centrum-werk en nog geen N.H.G.-lid zijn, gevraagd een beslissing te nemen over een al of niet toetreden tot het N.H.G. en zich eventueel bij het N.H.G.-secretariaat te Utrecht op te geven.

De toelichting bij het enquête-formulier betrof in de eerste plaats de algemene werkwijze van de werkgroepen — zie (1965) huisarts en wetenschap 8, 118 — en vervolgens de verschillende bestaande en eventueel nieuw te vormen werkgroepen. Wat de bestaande groepen betreft, groepen dus die tot nu toe werkzaam waren en die bij voldoende belangstelling zullen worden gecontinueerd, werd voorgesteld in de werkgroep „Wetenschappelijk Onderzoek” administratief de huisartsen onder te brengen, die zich opgaven voor de Nederlandse Huisartsen-Onderzoeksgroep (N.H.O.); de overige bestaande groepen te weten „Literatuur en Praktijkvoering”, „Medische Psychologie”, alsmede de na-scholingsgroepen „Kinderen”, „Neurologie” en „Algemene Diagnostiek” zullen bij voortzetting op dezelfde wijze werkzaam zijn als vóórheen.

Als mogelijk nieuwe groepen werden voorgesteld een werkgroep „Praktijkobservatie”, welke zal uitgaan van het plan Van den Dool; een groep „Receptuur” en een werkgroep „Fysische Therapie”, welke laatste is bedoeld als instructie over de verschillende mogelijkheden op het gebied van de fysieke therapie en de toepassing daarvan in de praktijk, zulks gezien het grote belang van een goed voorschrijven van deze behandelingsmethoden door de huisarts, die hier vaak te veel moet improviseren bij gebrek aan voldoende kennis over deze materie. Tenslotte een werkgroep „Instructie Contraceptie”, waarbij in de toelichting werd opgemerkt, dat het centrumbestuur meent, dat een goede kennis van de methoden van contraceptie in deze tijd voor de huisarts onmisbaar is, terwijl het niet slechts een zuiver technische aangelegenheid is, maar ten nauwste verbonden met levensbeschouwing en mensbeeld. Ten behoeve van de technische voorlichting van deze werkgroep is de medewerking gevraagd van de N.V.S.H., welke zich bereid heeft verklaard in drie avonden een technische cursus te geven, geheel afgestemd op de toepassing van contraceptie in de huisartspraktijk en in de bureaupraktijk.

Tot besluit bevatte het schrijven een uitnodiging voor een algemene centrumvergadering op 7 december ter bespreking van diverse aangelegenheden, de algemene gang van zaken in het centrum betreffende. Wij stellen ons voor ook het komend jaar van tijd tot tijd in deze rubriek verslag uit te brengen van de activiteiten van het centrum Tilburg, dat naar wij hopen zijn twee jaar geleden aangevangen opbloei in 1966 moge voortzetten.

G. W. Luger, centrumcorrespondent.

DAMESPROGRAMMA TIENDE N.H.G.-CONGRES

Het begint er alleszins op te lijken, dat een N.H.G.-congres zonder damesprogramma eenvoudig ondenkbaar zal worden in de toekomst en wel in de eerste plaats omdat de congrescommissie van het N.H.G. er wel bijzonder slag van blijkt te hebben een aantrekkelijk en interessant programma samen te stellen. Hierdoor worden de echtgenotes één dag geconfronteerd met mensen, die hun over totaal andere zaken, dan waarmee zij in het dagelijks leven te maken hebben, vertellen. Wij zullen dit dus bepaald niet graag meer willen missen. In de tweede plaats is het natuurlijk gezellig onze echtgenoten zo'n dag te kunnen vergezellen, hoewel verscheidene onzer dit jaar s' ochtends vroeg bedenkelijk naar buiten hebben gekeken naar mist, sneeuw en stormweer en hebben getracht manlief tot een ritje per trein te bewegen, al dan niet met succes. Sommigen zullen de weersomstandigheden dermate onaantrekkelijk hebben gevonden, dat zij veilig thuis wensten te blijven. Misschien was het daaraan te wijten, dat de opkomst van de damescongresgangsters niet zo groot was als men had verwacht.

Nadat de ondervoorzitter van het N.H.G. Dr. Rijpperda Wierdsma het damesprogramma van het 10e N.H.G.-congres met een charmant woord van welkom had geopend, kwam het woord aan de heer Tj. de Vries uit Oud Zuilen, die ons in de kortst mogelijke tijd had weggevoerd uit Utrecht, Nederland en zelfs van deze aarde. Op bijzonder boeiende en duidelijke wijze en met behulp van vele geprojecteerde foto's, onder anderen gemaakt door de Ranger VIII en IX, welke laatste op 6 à 9 km van de beoogde plaats op de maan terecht kwam, leidde hij ons het heelal binnen. Nadat hij ons het een en ander over de maan verteld had, passeerden Mercurius, Venus en Mars de revue en hoorden wij waarom daar geen leven mogelijk is.

Er werd ons een boekje opgedaan over de talloze melkwegen, zonnestelsels, sterren, die in feite zonnen zijn met elk hun eigen planeten en over het ontstaan van en het verschil tussen deze beide laatste. Ook begonnen wij iets te begrijpen van de voorwaarden waaraan een planeet moet voldoen wil er leven mogelijk zijn.

Interessant was het te horen (het klonk bijna komisch), dat men in Amerika volgens een bepaald plan op een speciaal uitgekende golfengte in een eenvoudige taal, uitgedacht door de Utrechtse hoogleraar Freudenthal, regelmatig boodschappen de ruimte in seint naar een planeet, behorend bij de dichtstbijzijnde ster, vier lichtjaren van ons af. Het is, ook wanneer er intellectueel leven zou zijn, nog zeer de vraag of er antwoord zal komen, daar de radio daar misschien reeds een anachronisme is. Een eventueel antwoord kan men overigens pas over negen jaar ontvangen.

Spreeker hanteerde getallen van afstanden, tijd en ruimte, die ons begrip wel ver te buiten gaan. Dat zijn betoog iedereen in hoge mate had geboeid bleek onder anderen uit vele vragen, die nog werden gesteld en uit het feit, dat vele deelnemers nog even langs de tevoren geprojecteerde en daarna uitgestalde foto's wandelden.

Na de middagpauze werden wij al heel snel teruggevoerd naar de sfeer van die morgen. Er was onmiskenbaar verband tussen de ochtend- en de middagvoordracht van Dr. G. J. H. van de Broek te Utrecht, die begon met — naarmate wij langer naar hem luisterden begrepen wij dat hij onmogelijk anders had gekund — het woord aan de moderne muziek te laten. Het merendeel van deze huisartsenega's voelde zich niet gans op zijn gemak, want wat te denken van deze voor ons nog zo vreemde muziek? Men kan on-

mogelijk zeggen dat men het direct mooi vindt en dat bleek dan ook precies het aanknopingspunt voor spreker. Vanuit dit shockeffect, zoals hij het zelf noemde, startte hij zijn enthousiaste uiteenzetting over de veranderingen, welke er in de loop der jaren in de muziek hebben plaats gevonden sinds Wagner in 1859 in zijn ouverture tot Tristan und Isolde iets heeft gedaan wat men tot dien niet kende. Hier werden akkoorden gebruikt, die in de klassieke harmonieeler niet thuishoorden. Schönberg is daarna degene, die werkelijk een heel nieuwe weg inslaat met nieuwe akkoorden en verbandingen, reeksen van kwarten of kwinten. In 1909 componeert hij zijn Fünf Orchesterstücke; hier is geen sprake meer van motieven, er is alleen maar de klank met volkomen loslaten van de traditionele klankleer; voor het orkest wordt de taak enorm moeilijk. Wij horen hoe Schönberg, zeer tragische figuur, is gestrand op de ingeslagen weg.

Spreker noemt daarna Berg en von Webern, de man die in stilte gewerkt heeft en wiens muzikale taal zo geconcentreerd is, dat hij in 2½ minuut meer weet te zeggen dan een ander in een half uur. Van de luisteraar vergt deze muziek het uiterste. De illustratie geschiedt met op een bandrecorder opgenomen muzikale fragmenten. Ook worden wij via het projectiescherm geconfronteerd met de nieuwe notatie en degenen onder ons, die meenden dat zij muziek kunnen lezen, worden ten aanzien van de moderne muziek ogenblikkelijk uit de droom geholpen. Het schijnt zelfs een individuele notatie te worden.

Tenslotte werd nog even stilgestaan bij Bartók en Strawinsky. Dat laatstgenoemde ooit zijn Le Sacré voor een heel orkest op papier heeft gekregen, noemde spreker een nog steeds onverklaarbaar wonder.

Al pratende heeft de heer van den Broek het klaargepleeld meer belangstelling te wekken en moed ten aanzien van begrip voor de moderne muziek. Hemzelf heeft dat jaren gekost van intensief luisteren, zodat wij geenszins hoeven te wanhopen. Met een „Happy Birthday to you” op moderne manier aan het adres van het tiende congres, kwam een einde aan deze interessante voordracht.

Om 16.00 uur was het woord aan de architect Jan Rietveld uit Amsterdam, die ons op vaak humoristische wijze aan de hand van geprojecteerde beelden door de geschiedenis der bouwkunst van de laatste eeuwen voerde, waarbij hij tevens de andere vormgeving aan meubels, gebruiksvoorwerpen en ook de totaal veranderde schilderkunst liet zien.

Wij zien hoe de huizen van vroeger zich niets van elkaar schijnen aan te trekken, een bakstenen constructie met gaten; hoe alles symmetrisch wordt gemaakt en elk ornament tevens functioneel is. Onze tijd, samenleving, opvattingen en mogelijkheden werken heel andere eisen in de hand. Men maakt nu van meer functies één vorm, in de architectuur bijvoorbeeld door schuifwanden te gebruiken, waardoor men klein kan wonen en toch een behoorlijke woning heeft. In de industrie wordt de massaproductie hierdoor vergemakkelijkt. Men vergelijkte slechts het vroeger aspect van een auto, naaimachine, strijkijzer met hun huidig voorkomen en denke eens aan de neiging, welke bestaat stapelartikelen te vervaardigen. Het is een algemene aanpassing aan economische, maatschappelijke en ruimtelijke voorwaarden, waarmee wij te maken hebben.

Spreker vertelde ons hoe men ook in de architectuur zoekt naar vormen waardoor de bewoner geen smaak van de bouwer krijgt opgedrongen, maar hem de mogelijkheid wordt gelaten zijn persoonlijk accent te leggen op het huis. Daarbij moet het huis de vorm krijgen, waar het gebruikte materiaal om vraagt, de afmetingen moeten goed van verhouding zijn, het moet aangepast zijn aan de omgeving en men moet rekening houden met het doel, de financiën, de ruimte, die beschikbaar is en de recreatiemogelijkheden. Veelal werkt men met gelijke eenheden en variaties daarop.

Dat de huidige architecten zich voor vele problemen, verouderde voorschriften en reglementen en een gebrek aan samenwerking zien geplaatst, zou ons bijna in de verleiding brengen hun te suggereren ook een genootschap op te richten.

Hoe het ook zij, voor ons was het een leerzame, geslaagde en in elk opzicht historische dag.

Tenslotte rest ons nog om een verzoek over te brengen van dokter Bots aan het adres van de ega's der Nederlandse huisartsen. Het volgend jaar belooft het congres een bijzonder feestelijk aanzien te krijgen daar dan het tienjarig bestaan van het N.H.G. zal worden gevierd. Mochten er dames zijn, die suggesties hebben ten aanzien van deze viering, speciaal wat betreft het damesprogramma, dan worden deze zeer gaarne ingewacht door de congrescommissie, Mariahoek 4 te Utrecht.

W.M. Hofmans-Oeberius Kapteyn

AANVULLENDE LEDENLIJST

Van 26 november tot en met 28 december 1965

Nieuwe leden:

- G. V. M. de Meyer, Lange Wolstraat 12, Sluis (Zeel.)
M. Pon, Molenstraat 45, Spakenburg
W. Weddepohl, Sape Kuiperplantsoen 27hs., Amsterdam-W
J. H. Hooy, Willemsparkweg 139, Amsterdam-Z
W. H. Manger, G. v. Amstelstraat 353, Hilversum
W. Peddemors, Bemuurde Weerd WZ 13A, Utrecht
A. J. M. Baggen, Gomarius Messtraat 27,
Alverna (gem. Wijchen)
Mej. H. J. A. Collette, 's-Gravendeel
J. Brandenburg, Overdinkel
A. J. M. Terten, Pieter v. Ginnekenstraat 15, Zundert
K. J. Hanje, Ganzeweide 71, Heerlerheide
A. Buijs, Hoofdstraat 5, Hoogeveen
H. Goedhart, Kievitlaan 6, Eindhoven
A. Weijenburg, Derpsestraat 14, Deurne
W. J. de Regt, Emmastraat 95, Alkmaar
W. Y. Sijtsema, Enschedesestraat 131, Hengelo (O)
W. J. Leeuwenburg, Dorpstraat 21, Ouderkerk a/d IJssel
Th. N. Kaandorp, Mouenstraat 129, Helmond
H. A. E. de Koning, Munnikenweg 6, Westmaas
Dr. B. K. Tjong, Prinsengracht 971, Amsterdam
C. F. M. Robbers, Koninginneweg 34, Zandvoort a/Zee
P. van 't Woud, Hoofdstraat 40, Leiderdorp
H. J. G. G. Seelen, Voltastraat 30, Maastricht
J. A. Stolk, Heemstedestraat 46-48, Amsterdam
Mevr. E. J. A. v. d. Meulen-de Hart, Churchill-laan 164,
Amsterdam
A. P. M. Bakkeren, Molenweg 23, Nootdorp
P. de Ronde, Pootstraat 18, Wildervank
A. J. Veldhuyzen, Biesbos 1, Amstelveen
E. van Gogh, Duinoordstraat 1, Haarlem
M. A. Tunnissen, Kerkstraat 84, Zeeland (N.Br)
J. H. Klinkers, Oploo
Mej. A. Veldhuyzen van Zanten, Heemraadssingel 339a,
Rotterdam
H. Verbeek, Holterweg 20, Markelo
L. E. Wessels, Jan Luykenstraat 1, Utrecht
P. J. Brons, Nieuw-en St. Joostland
J. B. Thate, Warnsveld
J. van Dongen, Linnaeusstraat 57, Amsterdam (O)
A. Ludwig, Reguliersgracht 76, Amsterdam
A. A. J. ter Schure, Veldstraat 7, Groessen
B. Posthuma, Emmakade NZ 13, Leeuwarden
Z. v. d. Weg, Pr. Julianastraat 45, Naaldwijk
E. R. R. Linn, Landréstraat 797, Den Haag
C. J. B. Vesseur, Oosteinde 221, Voorburg
Dr. J. P. van de Schroeff, Groot Hertoginnelaan 144,
Den Haag
A. R. Polman, Heresingel 3a, Groningen
A. A. Bueno, Praediniussingel 21, Groningen
W. Louwes, Korreweg 182, Groningen
H. Boetes, Hoogkerk
H. Walenkamp, Warmond
A. C. Sundermeijer, van Bleiswijkstraat 66, Enkhuizen
H. Verstraaten, Schijndel
R. A. F. Halewijn, Hoogstraat 8, Veghel
G. J. Kemperman, Julianaplein 15, 's-Hertogenbosch
H. B. M. Verhoeven, Pr. Marijkestraat 8, Gennep (L)
W. F. de Jong, Paddepoelseweg 19, Nijmegen
C. E. W. Schafrat, Pater Petrusstraat 12, Handel
(gem. Gemert)
F. C. M. T. Palmén, Cortenbachstraat 43, Helmond